

Til Olje- og energidepartementet, postmottak@oed.dep.no
ved Harald Flølo Hawkins, hfh@oed.dep.no

8. juli 2015

Innspill til Olje- og energidepartementet om Enovas rolle framover

Vi viser til departementets hjemmesider hvor OED inviterer til Innspillsmøte 15.juni om Enovas rolle framover, samt ber om skriftlige innspill innen 15.juli. Innspillene er ønsket i forbindelse med inngåelse av en ny avtale med Enova i 2017, samt departementets arbeid med stortingsmeldingen om energipolitikk. Dette er et skriftlig innspill fra Norsk solenergiforening.

Solenergi i et helhetlig og miljøvennlig energisystem

Norsk solenergiforening ser et stort behov for en helhetlig energimelding, hvor energiforsyning, miljø og næringsutvikling sees i sammenheng. Basert på en slik overordnet energimelding vil Norge kunne tilpasse regelverk og støtteordninger på en bedre måte enn i dag. Også ved definisjonen av Enovas rolle er det viktig å se energiforsyning, miljø og næringsutvikling i sammenheng.

Solenergi kan benyttes i et betydelig større omfang enn i dag, og har flere ulike roller i energisystemet:

- Klima- og miljøvennlig form for varme- og strømproduksjon, produsert lokalt
- Elektrisitet fra byggsektoren frigjøres til andre formål, som energibehov i norsk industri, eksport og transport
- Rask installasjon av fornybar energiteknologi på eksisterende og nye bygg
- Et engasjerende miljøtiltak som gjerne gir positive ringvirkninger også på andre områder
- Nye grønne arbeidsplasser hos blant annet produsenter, leverandører, håndverkere og rådgivere
- Moden teknologi med stadig reduserte kostnader, som samtidig tilrettelegger for innovasjon og nye miljøvennlige løsninger
- Oppbygging av kompetanse og produksjon av produkter i Norge kan bidra til fornybar energi også internasjonalt

Enovas rolle framover

Enova skal drive fram en miljøvennlig omlegging av energibruk og energiproduksjon, samt bidra til utvikling av energi- og klimateknologi. Dette gjøres hovedsakelig gjennom økonomisk støtte og rådgivning.

Solenergi kan spille en vesentlig større rolle i det norske energisystemet, og da spesielt knyttet til energibehovet i bygningssektoren. Dagens solenergimarked i Norge er lite, men det er en økende interesse for solenergi her til lands. Enova har en unik mulighet til å bidra til å etablere et velfungerende marked for solenergi i Norge.

Norsk solenergiforening mener:

Dagens struktur bør videreføres med et tydelig mandat

Enova bør fortsatt være ansvarlig for å tildele rettighetsbasert Enovatilskudd til **privatpersoner** og investeringsstøtte til energi- og klimatiltak i **virksomheter**. Enova har gode rutiner for dette arbeidet.

Energibruk i **fritidsboliger** bør inkluderes i Enovas mandat. Areal og energibruk i fritidsboliger er sterkt økende, og det er ingen grunn til å utelukke gode energi- og klimaprosjekter i disse byggene.

Mandat til Enova bør tydelig beskrive at Enova har ansvar for å utløse gode energi- og klimatiltak i bygg. Å bidra til økt bruk av solfangere og solceller må være en del av dette mandatet. Per i dag er det f.eks. ingen som tar ansvar for bruk av solceller i næringsbygg, selv om dette burde falle naturlig inn under Enovas mandat. I tillegg er flere av støtteordningene for lave til å være utløsende.

Enova kan realisere målet om nesten nullenergibygging

Enova bør spille en aktiv rolle i å realisere nesten nullenergibygging i Norge. Programmene bør tilpasses både eksisterende og nye boliger/fritidsboliger og næringsbygg.

Ny energi- og klimateknologi må introduseres i markedet

Enova bør i større grad enn i dag kunne **prioritere enkeltteknologier gjennom kampanjer**. Ulike teknologier er på ulike stadier, og ny energi- og klimateknologi trenger mer støtte enn etablert teknologi for å bli konkurransedyktig. Både solceller og solfangere har stort potensial i Norge, men det er behov for insentiver for at markedet skal bli modent. Elbiler er et eksempel på en teknologi hvor Norge har turt å satse, noe som har gitt resultater. Enova må kunne tilpasse støttenivået for nye løsninger, for å slik drive fram en miljøvennlig omlegging av energibruk og energiproduksjon.

Volum fører gjerne til prisreduksjon og økt kunnskap. Per i dag premierer støtteordningene mindre prosjekter hos privatpersoner ¹ samt nye løsninger i næringsbygg. **Repetisjonsbarhet og størrelse** blir ikke verdsatt, selv om dette ofte fører til lavere priser. Enova bør også ta hensyn til dette i støtteprogrammene.

Støtteordningene må forsterkes slik at de blir utløsende

Enkelte av dagens støtteordninger er for lave til å være utløsende. Eksempler på dette er:

- **Solfangere i næringsbygg** (program forenklet varmesentral) får i størrelsesorden 6 % investeringsstøtte ². Dette er ikke utløsende, og fører til at kun prosjekter som uansett hadde blitt realisert får støtte.
- **Solceller i næringsbygg** får ikke støtte i dag, med mindre de er en del av et omfattende rehabiliteringsprosjekt eller energieffektivt nybygg. Dette til tross for at solceller er en god og miljøvennlig løsning i både eksisterende og nye bygg. En rekke andre enkelttiltak får støtte, så sant det oppnås 10 % energireduksjon. Dette kan også bli oppnådd med solceller.
- **Solfangere i husholdninger** har et støttenivå siden 2011 som i liten grad har vært utløsende. Fra 2008-2014 fikk totalt 203 husstander utbetalt støtte fra Enova. De siste årene har det vært en nedgang i antall utbetalinger fra 90 i 2011 til 42 i 2012, 45 i 2013 og 26 i 2014 ³.
- **Solceller i husholdninger** har fått støtte kun siden januar 2015, men mye tyder på at det er behov for et høyere støttenivå for å utløse flere solcelleprosjekter. Oslo kommune har gode erfaringer fra sin solkampanje med 40 % investeringsstøtte.

Kommunale støtteordninger bør kunne kombineres med Enova-støtte

Flere kommuner ønsker å bidra i å realisere energi- og klimaprojekter hos privatpersoner og næringsbygg. Kommuner har god kjennskap til hva som skal til for å utløse prosjekter i deres region. Siden midlene går til privatpersoner og næringsbygg er det ingen grunn til at dette vil være i strid med EØS, siden det ikke vil være konkurransevridende for leverandører. Videre har mange EU-land betydelig bedre vilkår enn Norge.

¹ Gjennom ordningen Enovatilskuddet for privatpersoner får små prosjekter en større støtteandel enn større prosjekter.

² Eksempel fra Omsorgsbygg i Oslo, som fikk innvilget 48 240 kr av 800 000 kr budsjettert investeringsbeløp eks. mva (solfangeranlegg på omsorgsbolig)

³ Saker omsøkt ett år kan gjerne utbetales det påfølgende året. Antall søknader: 342 i 2011, 212 i 2012, 231 i 2013 og 191 i 2014.

Hvordan utløse solenergiinvesteringer

Vi ser nå en positiv utvikling innen solenergi, og engasjerte privatpersoner og næringsaktører ønsker solenergi. Norge har fortsatt få eksempler og høyere priser enn naboland, og det er viktig at insentiver bidrar til å øke markedet. Et større marked vil føre til økt kunnskap og oppmerksomhet rundt teknologien hos byggeiere og andre. Videre vil flere solenergisystemer føre til økt kunnskap og reduserte kostnader hos leverandører og installatører, noe som igjen vil føre til reduserte priser for kundene samt nye teknologiløsninger.

Nivået til støtteordningene for solenergi må økes. En økning til **40 % investeringsstøtte for solenergiteknologier** vil bedre økonomien i prosjekter, og føre til at flere investerer i solenergi. Støttesatsen kan gradvis trappes ned når markedet har etablert seg.

Vi ønsker OED og Enova lykke til i det videre arbeidet. Med et forsterket Enova kan alle få mulighet til å bidra for en renere framtid. Ta gjerne kontakt med oss dersom dere har spørsmål eller ønsker mer informasjon.

Vennlig hilsen

Norsk solenergiforening

Ved Åse Lekang Sørensen

Generalsekretær

Epost: als@solenergi.no

Mobil: 45268682

www.solenergi.no